

Tájékoztató a 2016. június 4. napját megelőzően engedély nélkül létesített vízilétesítmények (kutak) vízjogi fennmaradási engedélyezési eljárásáról

Az utóbbi időben rengeteget foglalkozott a média, az engedély nélkül fúrt vízilétesítmények (a továbbiakban: kutak) engedélyeztetésének témakörével. Nyugodtan kijelenthető, hogy a téma iránt nemcsak a Homokhátságon, de országosan is hatalmas az érdeklődés, amelyről most megpróbálok átfogó képet nyújtani. Az alábbi cikkben a kutak fennmaradási engedélyezési eljárását kívánom bemutatni.

Az Országgyűlés 2016. május 10-i ülésnapján módosította a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényt (a továbbiakban: Vgtv.), amely 2016. június 4-én lépett hatályba. A módosítás értelmében 2018. december 31-ig mentesíti a vízgazdálkodási bírság kiszabása alól azokat a létesítőket, akik 2016. június 4-e előtt engedély nélkül létesítettek kutat.

Milyen engedélyt ad ki a jegyző?

A kutak megépítéséhez, átalakításához, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez vízjogi engedély szükséges. Abban az esetben, ha a vízkivételt biztosító kút vízjogi engedély nélkül került megépítésre, vagy attól eltérően került megvalósításra, fennmaradási engedélyt kell kérni. Tekintettel arra, hogy a Vgtv. nem tesz különbséget a vízkivételt biztosító kutak között, így ezek utólagos engedélyezésének hatásköre megoszlik a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörrel rendelkező jegyző, illetve a vízügyi és vízvédelmi hatáskörrel rendelkező fővárosi, és a kijelölt megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok (a továbbiakban: katasztrófavédelmi igazgatóság) között.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) alapján a jegyző engedélye szükséges: olyan kút létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez, amely a következő feltételeket együttesen teljesíti:

- a) az a kút, amely karszt- vagy rétegvíz készlet igénybevétele, érintése nélkül, és 500 m³/év vízigénybevétellel kizárólag talajvízkészlet vagy parti szűrésű vízkészlet felhasználásával üzemel;
- b) kút épülettel, vagy annak építésére jogosító hatósági határozattal, egyszerű bejelentéssel rendelkező ingatlanon van, és a magánszemélyek részéről a házi ivóvízigény és a háztartási igények kielégítését szolgálja;
- c) a kút nem gazdasági célú vízigényt szolgál.

Amennyiben az előző feltételek közül bármelyik nem teljesül, akkor nem a jegyző, hanem a katasztrófavédelmi igazgatóság hatáskörébe tartozik a kút fennmaradási engedélyezési eljárása!

Vízjogi fennmaradási engedélyezés

A fennmaradási engedélyezési eljárás iránti kérelem benyújtása előtt tervdokumentációt kell készíttetni a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 18/1996. (VI.13.) KHVM rendelet (a továbbiakban: KHVM rendelet) szerint. Fontos, hogy a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII.23.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) szerint tervdokumentációt csak olyan tervező készítheti, aki a Magyar Mérnöki Kamara erre föl jogosító szakterületi tervezői jogosultságával rendelkezik.

A fennmaradási engedélyezési eljárás iránti kérelemnek tartalmazni kell a KHVM rendelet által előírt adatokat. A kérelemhez az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény Mellékletének XXII. pontja szerint 5.000,- Ft-os illetéket kell megfizetni. A kérelemhez csatolni kell a tervdokumentációt és a tervező mérnöki jogosultságát igazoló igazolásokat a KHVM rendelet szerint.

Amennyiben a kút házi ivóvízigény kielégítés céljából létesült, akkor az engedélyezési eljárásba szakhatóságként a megyei kormányhivatal népegészségügyi hatáskörben eljáró elsőfokú hatóságát (Népegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Főosztály, régi nevén ÁNTSZ, még régebbi nevén KÖJÁL) is be kell vonni. A kérelem benyújtását megelőzően az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat egyes közigazgatási eljárásaiért és

igazgatási jellegű szolgáltatásaiért fizetendő díjakról szóló 1/2009. (I.30.) EüM rendelet alapján szakhatósági díjat (23.900,- Ft) is be kell fizetni a Népegészségügyi Főosztály számlaszámára (a közlemény rovatba a nevet, címet és „ivóvíz szakhatósági díja” elnevezést kell feltüntetni). A szakhatósági díj befizetéséről szóló bizonylatot a kérelemhez szintén csatolni kell.

A fennmaradási engedélyezési eljárás során szakértőként be kell vonni az illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóságot annak megállapítására, hogy a kút nem veszélyeztet karszt- vagy rétegvíz készletet.

Csak a szakhatósági hozzájárulás, valamint a szakértői vélemény esetén adhat ki a jegyző fennmaradási engedélyt!

Milyen kútra kell fennmaradási engedélyt kérni?

Fontos, hogy a fennmaradási engedélyezési eljárást a jogalkotó kiterjeszti mind az ásott, mind a fúrt kutakra. Vagyis minden olyan kútra vonatkozóan fennmaradási engedélyt kell kérni, amelyet engedély nélkül létesítettek.

A locsolási céllal létesült kutak fennmaradási engedélyeztetése esetében is szükséges-e a szakhatóság bevonása?

Fontos, hogy csak akkor kell a szakhatóságot bevonni, ha a kút ivóvíz igény kielégítésére szolgál. Vagyis amennyiben van vezetékes ivóvíz az ingatlanon és a kút pl.: csak locsolásra, vagy állattitításra szolgál és ez nem gazdasági célból használják, akkor nem kell a Népegészségügyi Főosztályt szakhatóságként bevonni. A szakhatóság az eljárása során a kérelmezőt akkreditált laboratórium vízmintavételre kötelezi és megfelelő vízminőség esetén adja meg a szakhatósági hozzájárulását.

Más szakhatóságokat is be kell-e vonni az eljárásba?

Fontos, hogy a Katasztrófavédelmi Igazgatóság hatáskörébe tartozó fennmaradási engedélyezési eljárás során más szakhatóságokat is bevonhat

az eljárásba. A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX.4.) Kormányrendelet szerint attól függően, hogy pl. ha a kút termőföldre gyakorol hatást, vagy ha a tevékenység erdőt, védett természeti területet, vagy kulturális, örökségvédelmi területet érint stb. akkor a Katasztrófavédelmi Igazgatóság köteles az illetékes szakhatóságot, szakhatóságokat bevonni az eljárásba.

A jogszabály meghatározza-e a gazdasági célú vízigeny fogalmát?

Gazdasági célú vízigenynek minősül minden, a háztartási igénytől eltérő, azt meghaladó vízigeny. A gazdasági célú vízigenybe beletartozhat a locsolás, vagy az állattartás is, amennyiben ezzel az engedélyes nem a saját háztartási igényeit elégíti ki, azaz a víz használatával gazdasági haszonnal járó tevékenységet végez.

Mely esetekben jegyzői hatáskör a kút fennmaradási engedélyének kiadása?

Lényeges, hogy a cikkben korábban felsorolt feltételek (a kút nem érint karszt- vagy rétegvizet, 500 m³/év vízigenybevétel alatti, a kút épülettel rendelkező ingatlanon van, magánszemély a kérelmező, a kút házi ivóvízigeny és a háztartási igények kielégítését szolgálja; a kút nem gazdasági célú vízigenyt szolgál) együttes fennállása esetén tartozik a fennmaradási engedélyezés a jegyző hatáskörébe. Mivel a jogszabály konjunktív feltételeket ír elő, ezért bármelyik feltétel nem teljesülése esetén a Katasztrófavédelmi Igazgatóság jár el engedélyező hatóságként, nem a jegyző.

Kell-e fizetni a kútból kitermelt víz után járulékot, vagy adót?

A Vgtv. alapján nem kell a vízhasználónak vízkészlet járulékot fizetnie a vízjogi engedélyenként évi 500 m³-t meg nem haladó vízmennyiség után, vagyis sem járulékot, sem adót nem kell fizetni.

Kell-e vízgazdálkodási bírságot fizetni és mekkora összegben?

A Vgtv. 2018. december 31-ig mentesíti a vízgazdálkodási bírság kiszabása alól azokat a létesítőket, akik a Vgtv. módosítása előtt létesítettek kutat. Azonban aki 2018. december 31-ig nem kér fennmaradási engedélyt az engedély nélkül fúrt kútra, annak 2019. január 1-től vízgazdálkodási bírságot kell fizetni. A bírság összege a Vgtv. alapján jogi személy esetén az engedély nélkül létrehozott építmény értékének 80%-áig, engedély nélküli vízimunka vagy vízhasználat esetén 1.000.000,- Forintig, természetes személy esetén 300.000,- Forintig terjedhet!

Mikor nem adható meg a vízjogi fennmaradási engedély és ennek mi a következménye?

Amennyiben az engedély nélkül megvalósított vízkivételt biztosító vízilétesítmény vízgazdálkodási, környezet- vagy természetvédelmi szempontból káros és az átalakítással sem szüntethető meg, a vízjogi fennmaradási engedély kiadására irányuló kérelmet el kell utasítani és emellett az építtetőt a létesítmény megszüntetésére (elbontására) kell kötelezni.

Remélem, hogy sikerült világosabb képet teremteni a kutak engedélyezésével kapcsolatban. Fontos megjegyezni, hogy a vonatkozó jogszabályokat a közeljövőben várhatóan módosítani fogják, mivel nagyon sok észrevétel érkezett a jogalkalmazóktól a jogszabályok nehezen alkalmazhatósága miatt.